

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права
та міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради



Лариса СЕРПІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Міжнародний агробізнес»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 201 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра здоров'я природи та якості харчових ресурсів

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин та
політичного менеджменту

27 серпня 2024 р.,

протокол № 6

Завідувач кафедри

Вікторія ЗАГУРСЬКА-
АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

Михайло КЛЮЧЕВИЧ

Розробник: к. е. н., доцент кафедри міжнародних відносин і політичного
менеджменту АБРАМОВА Ірина

Житомир
2024 – 2025 н. р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний агробізнес» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 201 «Агрономія» освітньо-професійна програма «Агрономія» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 201 «Агрономія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 3 самостійної роботи – 2,6	Освітній ступінь «магістр»	16 год.	4 год.
		Практичні	
		32 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		42 год.	__80 год.
		Вид контролю: 1-й семестр – екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53,33 % аудиторних занять, 46,67 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – 11,11 % аудиторних занять, 88,89 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів сучасного управлінського мислення, системи теоретичних знань і практичних навичок щодо прийняття та виконання рішень у сфері міжнародного агробізнесу.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з відповідними поняттями, категоріями, системами міжнародного агробізнесу та механізмами його здійснення;
- набуття практичних навичок в розробці та реалізації маркетингових стратегій виходу агропромислових підприємств на зовнішній ринок;
- виховання здатності до творчого пошуку напрямків та резервів удосконалення управлінської та маркетингової діяльності агропромислового підприємства на міжнародних ринках.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 201 «Агрономія» та освітньо-професійною програмою «Агрономія»:

ЗК4. Здатність працювати у міжнародному контексті

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

СК6. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і не фахівцям.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 201 «Агрономія»:

РН3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

РН9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

РН11. Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

РН12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей та невизначеності умов.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного агробізнесу

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Міжнародний агробізнес» (ЗК4, СК2, РН12)

Предмет і завдання вивчення курсу. Визначення понять «агробізнес» та «міжнародний агробізнес». «Зелена революція», розвиток агропромислової та формування агропромислового комплексу. Передумови формування міжнародної системи агробізнесу. Система економічних відносин у міжнародному агробізнесі.

Тема 2. Продовольчий маркетинг в міжнародному агробізнесі (ЗК4, СК2, РН11)

Система продовольчого маркетингу в міжнародному агробізнесі. Особливості попиту на продовольчі товари. Функції маркетингу в міжнародному агробізнесі. Сільське господарство у системі продовольчого маркетингу. Місце переробників сировини та виробників продуктів харчування у системі продовольчого маркетингу. Канали збуту, форми і методи реалізації продукції.

Тема 3. Організація маркетингу і особливості розробки бізнес планів в агробізнесі (ЗК4, СК6, РН3, РН11)

Основні принципи організації маркетингової діяльності в агробізнесі. Основні елементи системи маркетингу в агропромисловому виробництві. Розробка цінової стратегії в системі міжнародного агробізнесу. Планування товарного асортименту та організація процесу руху товарів. Управління рекламною діяльністю. Особливості розробки бізнес-планів в агробізнесі.

Тема 4. Організаційна структура агробізнесу (ЗК4, СК2, РН3, РН9, РН12)

Землеволодіння і землекористування. Інфраструктура агропромислового виробництва. Організація виробництва у фермерських господарствах. Основні організаційні форми агропромислового виробництва. Форми і методи державного регулювання агробізнесу.

Змістовий модуль 2. Міжнародна агропродовольча система

Тема 5. Основні тенденції розвитку світового продовольчого ринку (ЗК4, СК2, СК6, РН12)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

Товарна структура виробництва і торгівлі основними видами сільськогосподарської продукції і продовольства. Основні напрями експорту і імпорту сільськогосподарської продукції і продовольства. Умови і можливості ефективного використання експортного потенціалу АПК України. Глобалізація ринків сільськогосподарської продукції і продовольства.

Тема 6. Продовольчі проблеми в сучасному світі (ЗК4, СК2, РН12)

Основні тенденції виробництва продовольства в різних регіонах світу. Продовольча безпека країни. Концептуальне визначення продовольчої проблеми. Цілі продовольчої та сільськогосподарської організації ООН – ФАО та інших міжнародних організацій. Система управління світовим аграрним виробництвом.

Тема 7. Політика Європейського зеленого курсу та її вплив на аграрний сектор (ЗК4, СК2, РН3, РН12)

Огляд ключових документів та стратегій Європейського зеленого курсу. Вплив Європейського зеленого курсу на сільське господарство та продовольчу політику ЄС. Законодавчі ініціативи та регуляції, спрямовані на сталий розвиток агробізнесу.

Змістовий модуль 3. Особливості агробізнесу країн світу

Тема 8. Організаційні форми агробізнесу в США, Канаді та Японії (ЗК4, СК2, РН3, РН9, РН12)

Основні організаційні форми агробізнесу в США. Агропромисловий комплекс Канади. Агропромислова інтеграція в Японії.

Тема 9. Особливості становлення агробізнесу в країнах ЄС (ЗК4, СК2, РН3, РН11)

Виклики та проблеми агробізнесу в країнах ЄС. Міжнародна співпраця та торгівля в агробізнесі ЄС. Перспективи розвитку агробізнесу в країнах ЄС.

Тема 10. Агропромислові комплекси країн, що розвиваються (ЗК4, СК2, СК9, РН3, РН12)

Формування національних АПК в країнах Африки. Агропромислові комплекси у країнах Близького Сходу. Агропромисловий розвиток країн Південної та Південно Східної Азії. Агробізнес у Латинській Америці.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного агробізнесу								
Тема 1. Предмет і завдання курсу «Міжнародний агробізнес»	8	2	2	4	10	2	-	8
Тема 2. Продовольчий маркетинг в міжнародному агробізнесі	10	2	4	4	10	-	2	8
Тема 3. Організація маркетингу і особливості розробки бізнес планів в агробізнесі	6	2	2	2	8	-	-	8
Тема 4. Організаційна структура агробізнесу	8	-	4	4	8	-	-	8
Разом за змістовий модуль 1	32	6	12	14	36	2	2	32
Змістовий модуль 2. Міжнародна агропродовольча система								
Тема 5. Основні тенденції розвитку світового продовольчого ринку	8	2	2	4	10	2	-	8
Тема 6. Продовольчі проблеми в сучасному світі	12	2	4	6	10	-	2	8
Тема 7. Політика Європейського зеленого курсу та її вплив на аграрний сектор	10	2	4	4	8	-	-	8
Разом за змістовий модуль 2	30	6	10	14	28	2	2	24
Змістовий модуль 3. Особливості агробізнесу країн світу								
Тема 8. Організаційні форми агробізнесу в США, Канаді та Японії	10	2	4	4	8	-	-	8
Тема 9. Особливості становлення агробізнесу в країнах ЄС	10	2	4	4	8	-	-	8
Тема 10. Агropомислові комплекси країн, що розвиваються	8	-	1	6	10	-	2	8
Разом за змістовий модуль 3	27	4	9	14	26	-	2	24
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1	90	16	32	42	90	4	6	80

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного агробізнесу			
1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Міжнародний агробізнес»	2	-
2	Тема 2. Продовольчий маркетинг в міжнародному агробізнесі	4	2
3	Тема 3. Організація маркетингу і особливості розробки бізнес планів в агробізнесі	2	-
4	Тема 4. Організаційна структура агробізнесу	4	-
Змістовий модуль 2. Міжнародна агропродовольча система			
5	Тема 5. Основні тенденції розвитку світового продовольчого ринку	2	-
6	Тема 6. Продовольчі проблеми в сучасному світі	4	2
7	Тема 7. Політика Європейського зеленого курсу та її вплив на аграрний сектор	4	-
Змістовий модуль 3. Особливості агробізнесу країн світу			
8	Тема 8. Організаційні форми агробізнесу в США, Канаді та Японії	4	-
9	Тема 9. Особливості становлення агробізнесу в країнах ЄС	4	-
10	Тема 10. Агропромислові комплекси країн, що розвиваються	1	2
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		31	6
Модульний контроль 1		1	-
РАЗОМ		32	6

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/201.00. І/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного агробізнесу			
1	Тема 1. Предмет і завдання курсу «Міжнародний агробізнес» 1. «Зелена революція», розвиток агропромислової та формування агропромислового комплексу. 2. Передумови формування міжнародної системи агробізнесу.	4	8
2	Тема 2. Продовольчий маркетинг в міжнародному агробізнесі 1. Система продовольчого маркетингу в міжнародному агробізнесі. 2. Особливості попиту на продовольчі товари.	4	8
3	Тема 3. Організація маркетингу і особливості розробки бізнес планів в агробізнесі 1. Управління рекламною діяльністю. 2. Особливості розробки бізнес-планів в агробізнесі.	2	8
4	Тема 4. Організаційна структура агробізнесу 1. Землеволодіння і землекористування. 2. Інфраструктура агропромислового виробництва.	4	8
Змістовий модуль 2. Міжнародна агропродовольча система			
5	Тема 5. Основні тенденції розвитку світового продовольчого ринку Глобалізація ринків сільськогосподарської продукції і продовольства.	4	8
6	Тема 6. Продовольчі проблеми в сучасному світі 1. Цілі ООН – ФАО та інших міжнародних організацій. 2. Система управління світовим аграрним виробництвом.	6	8
7	Тема 7. Політика Європейського зеленого курсу та її вплив на аграрний сектор 1. Огляд ключових документів та стратегій Європейського зеленого курсу. 2. Вплив Європейського зеленого курсу на сільське господарство та продовольчу політику ЄС.	4	8
Змістовий модуль 3. Особливості агробізнесу країн світу			
8	Тема 8. Організаційні форми агробізнесу в США, Канаді та Японії 1. Основні організаційні форми агробізнесу в США. 2. Агропромисловий комплекс Канади.	4	8
9	Тема 9. Особливості становлення агробізнесу в країнах ЄС 1. Виклики та проблеми агробізнесу в країнах ЄС. 2. Перспективи розвитку агробізнесу в країнах ЄС.	4	8
10	Тема 10. Агропромислові комплекси країн, що розвиваються 1. Формування національних АПК в країнах Африки. 2. Агропромислові комплекси у країнах Близького Сходу.	6	8
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		42	80
РАЗОМ		42	80

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

7. Індивідуальні самостійні завдання

Підготувати та представити у вигляді презентації (до 15 слайдів) наступні завдання:

1. Аналіз структури експорту аграрної продукції України

Джерело інформації: Офіційна статистика Державної служби статистики України, FAO, звіти Мінагрополітики.

Результат: Аналітичний звіт з виявленням основних країн-імпортерів, динаміки експорту та прогнозу на найближчі 5 років.

2. Вплив Європейського зеленого курсу на агробізнес

Джерело інформації: Офіційні документи Європейської Комісії, аналітичні звіти щодо Європейського зеленого курсу.

Результат: Опис ключових аспектів Європейського зеленого курсу, що впливають на агробізнес, з пропозиціями адаптації для України.

3. Оцінка ефективності функціонування міжнародних агропромислових холдингів

Джерело інформації: Фінансові звіти агропромислових компаній, бізнес-аналітика.

Результат: Порівняльний аналіз ефективності роботи 2-3 агропромислових холдингів на міжнародному ринку.

4. Розробка бізнес-плану для міжнародного агробізнес-проекту

Джерело інформації: Підручники з бізнес-планування, ринкові дослідження.

Результат: Бізнес-план, що включає маркетингову стратегію, аналіз ринку, фінансовий план.

5. Порівняльний аналіз аграрної політики країн ЄС і України

Джерело інформації: Офіційні документи ЄС, аналітичні матеріали українських урядових агентств.

Результат: Порівняльний звіт з рекомендаціями щодо вдосконалення аграрної політики України.

6. Вплив глобальних змін клімату на агробізнес

Джерело інформації: Дослідження кліматологів, звіти IPCC.

Результат: Опис основних ризиків для агробізнесу в контексті кліматичних змін з рекомендаціями для адаптації.

7. Дослідження міжнародних організацій, що впливають на агробізнес

Джерело інформації: Офіційні сайти FAO, WTO, OECD.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 11

Результат: Огляд ролі обраної організації та її впливу на розвиток світового агробізнесу.

8. Оцінка стратегії виходу на міжнародний ринок агропродукції

Джерело інформації: Маркетингові дослідження, бізнес-аналітика.

Результат: Стратегічний план для виходу українського агробізнесу на нові міжнародні ринки.

9. Аналіз тенденцій розвитку біоенергетики в агробізнесі

Джерело інформації: Звіти міжнародних енергетичних агентств, дослідження ринку біоенергетики.

Результат: Аналітичний звіт з прогнозом розвитку біоенергетики та можливостей для агробізнесу.

10. Дослідження інновацій у міжнародному агробізнесі

Джерело інформації: Статті та аналітичні матеріали про інновації в агросекторі.

Результат: Огляд основних інновацій у міжнародному агробізнесі та їх вплив на продуктивність.

11. Роль логістики у міжнародному агробізнесі

Джерело інформації: Література з логістики, аналітичні матеріали.

Результат: Опис ключових логістичних процесів та їх впливу на ефективність агробізнесу.

12. Оцінка ризиків в міжнародному агробізнесі

Джерело інформації: Матеріали з управління ризиками суб'єкта агробізнесу, ринкові дослідження.

Результат: Ідентифікація основних ризиків та розробка стратегії їх мінімізації.

13. Аналіз впливу торгових угод на аграрний експорт

Джерело інформації: Офіційні угоди, аналітичні дослідження.

Результат: Звіт про вплив торгових угод на розвиток аграрного експорту України.

14. Порівняльний аналіз аграрних ринків США та ЄС

Джерело інформації: Офіційна статистика, ринкові дослідження.

Результат: Порівняльний аналіз основних ринків з виявленням тенденцій та викликів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

15. Розвиток кооперативного руху в міжнародному агробізнесі

Джерело інформації: Матеріали з історії кооперативного руху, сучасні дослідження.

Результат: Огляд кооперативних моделей в агробізнесі та їх переваг для фермерів.

16. Вплив цифрових технологій на агробізнес

Джерело інформації: Література про цифрову трансформацію, приклади успішних кейсів.

Результат: Опис основних цифрових технологій та їхнього впливу на ефективність агробізнесу.

17. Аналіз використання біотехнологій в агробізнесі

Джерело інформації: Дослідження біотехнологій, приклади застосування в агросекторі.

Результат: Огляд можливостей використання біотехнологій для підвищення продуктивності.

18. Економічні аспекти сталого розвитку в агробізнесі

Джерело інформації: Література з економіки сталого розвитку, приклади з міжнародного досвіду.

Результат: Опис ключових економічних аспектів сталого розвитку та їх застосування в агробізнесі.

19. Розвиток органічного землеробства в міжнародному контексті

Джерело інформації: Звіти про органічне землеробство, дослідження ринку.

Результат: Огляд тенденцій розвитку органічного землеробства та перспектив для України.

20. Розвиток агротуризму як напрямку агробізнесу

Джерело інформації: Дослідження агротуризму, приклади успішних проектів.

Результат: Опис можливостей розвитку агротуризму в Україні з аналізом міжнародного досвіду.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 13

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
<i>РНЗ</i>	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
<i>РН9</i>	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
<i>РН11</i>	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.
<i>РН12</i>	Вербальні (лекція, пояснення); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (різні види вправ та завдань, практики); дискусійний метод; метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота); ситуаційний метод.

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
<i>РНЗ</i>	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – екзамен
<i>РН9</i>	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 14

Результат навчання	Методи контролю
<i>PH11</i>	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – екзамен
<i>PH12</i>	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Перевірка виконання завдань модульного контролю – екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає:

- поточний, модульний та підсумковий контроль – для здобувачів денної форми навчання;
- поточний та підсумковий контроль – для здобувачів заочної форми навчання.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі підсумкового тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 15

екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Для здобувача денної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного або підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100
Для здобувача заочної форми навчання	
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань підсумкового контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	40
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	20
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):	20	20
1) написання конкурсної наукової роботи та захист з участю;	15	15
2) написання конкурсної наукової роботи без участі;	20	20
3) публікація наукової статті у фахових виданнях;	10	10
4) підготовка та публікація тез із виступом;	5	5
5) підготовка та публікація тез без виступу;	3	3
6) індивідуальні дослідження без публікації;	2	2
7) залучення або доєднання до неформальних позанавчальних заходів;		
8) членство та дослідницька робота у гуртках та центрах університету	від 10 до 20	від 10 до 20
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	60

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 16

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	10	10
Участь у дискусії	10	10
Виконання поточних тестових завдань	10	10
Виконання та захист завдань, кейсів	10	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	40	40

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{УД100} \times ВК_{УД} + P_{...} \times ВК_{...}) \times K_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{УД100}$, $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{УД}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить для денної форми:

$$ВК_{В} = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$ВК_{УД} = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$ВК_{ТЗ} = 10 \div 40 = 0,25;$$

$$ВК_{ЗК} = 10 \div 40 = 0,25.$$

$K_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $K_{НЗ} = 40 \div 100 = 0,4$.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 17

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр (денна форма)
Виконання завдань модульного контролю 1	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти денної форми навчання під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

У здобувача вищої освіти заочної форми навчання семестрова оцінка за вивчення навчальної дисципліни формується як сума кількості балів за поточний контроль і кількості балів за підсумковий контроль.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих тем (змістових модулів) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти протягом семестру за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальний матеріал дисципліни за даний семестр у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 18

надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
	Екзамен	
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/М/ОК04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 19

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Агробізнес	Agribusiness
2	Експорт	Export
3	Імпорт	Import
4	Агрохолдинг	Agroholding
5	Фермерство	Farming
6	Кооператив	Cooperative
7	Органічне землеробство	Organic farming
8	Глобалізація	Globalization
9	Міжнародна торгівля	International trade
10	Логістика	Logistics
11	Ринок землі	Land market
12	Продовольча безпека	Food security
13	Розвиток сільських територій	Rural development
14	Економічна ефективність	Economic efficiency
15	Сталий розвиток	Sustainable development
16	Агромаркетинг	Agrimarketing
17	Інновації в агробізнесі	Innovations in agribusiness
18	Агрофінанси	Agri-finance
19	Сільськогосподарське машинобудування	Agricultural engineering
20	Транснаціональні корпорації	Transnational corporations

12. Рекомендована література

Основна література

- Сіваченко І.Ю. Міжнародний агробізнес. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. 2024. https://book-ye.com.ua/nekhudozhnya-literatura/tehnichna-literatura/silske-hospodarstvo/mizhnarodnyj-ahrobiznes/?srsltid=AfmBOooxYifrREzf-QLLUPDNOTHtq2DuhbBI4uidyGoktg08puirr4C_
- Абрамова І. В. Євроінтеграційні імперативи трансформації фінансового забезпечення сталого розвитку сільських територіальних громад [Текст]: монографія – Житомир: ТОВ «Видавничий дім «Бук-Друк»», 2024. – 290 с. <https://library.ztu.edu.ua/ftextslocal/Abramova.pdf>
- Абрамова І. В. Оцінка фінансового стану та джерел формування капіталу сільськогосподарських підприємств. Капіталізація аграрного сектору економіки : кол. моногр. за заг. ред. Л.В. Недільської. Житомир : О.О. Євенок, 2021. С. 63-83.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 20

4. Газуда Л.М., Балян А.В., Газуда М.В., Волощук Н. Ю., Газуда С. М. Розвиток аграрного підприємництва в умовах євроінтеграційних процесів: науково-прикладні аспекти і рекомендації. Велика Бакта. ТОВ «РІК-У» 2021. 67 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/39026>
5. Міжнародний агробізнес// за редакцією І. Ю. Сіваченка та О. В. Захарченка, 2021. 266 с. <https://www.bookletka.com/mizhnarodnij-agrobiznes.html>
6. Міжнародні економічні відносини: навчальний наочний посібник / уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко, В.А. Мельникова, О.С. Ченуша. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 340 с. URL: <http://surl.li/qcaud>
7. Міжнародна економіка: підруч. / С.О. Гуткевич, М.Д.Корінько, Ю.М. Сафонов. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/5846>

Допоміжна література

1. Абрамова І. В., Віленчук О. М., Дема Д. І. та ін. Фінансова політика в аграрному секторі економіки: стан та перспективи : монографія за ред. Д. І. Деми. Житомир: ЖНАЕУ, 2015. С. 209-275. URL.: http://ir.polissiauniver.edu.ua/bitstream/123456789/3839/1/Finansova_polituka_ARPK_2015_364.pdf
2. Грицишен Д. О., Абрамова І. В. Формування та реалізації фінансових механізмів ЄС щодо сталого розвитку сільських громад. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 20. С. 67-78. URL.: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.8>
3. Грицишен Д. О., Абрамова І. В. Міжнародні імперативи фінансового забезпечення сталого розвитку сільських громад. *Проблеми економіки*. 2024. №2. С. 31-38. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-31-38>
4. Абрамова І. В., Поплавський П. Г. Фінансування міжнародних грантових угод у сферах науки та інновацій через призму декомпозиційної моделі. *Бізнес Інформ*. 2024. № 4. С. 26-31. URL.: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-26-31>
5. Abramova I. Financial Support for Rural Development: European Experience. *Scientific Horizons*. 4(77), 2019. pp. 21-26. URL.: <https://doi.org/10.33249/2663-2144-2019-77-4-21-26>
6. Dema D., Abramova I., Nedilska L. Financial and Economic Conditions of Rural Development in Ukraine. *Eastern Journal of European Studies*. Volume 10. Issue 1. 2019. pp. 199-220. URL.: https://ejes.uaic.ro/articles/EJES2019_1001_DEM.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/201.00. I/M/OK04-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20 / 21

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний портал Верховної ради URL: <http://rada.gov.ua>
2. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Сайт Європейського союзу. URL: <http://europa.eu/>
4. Сайт Latifundist.com. URL: <https://www.latifundistmedia.com/latifundist>
5. Сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>
6. Сайт Міжнародної організації праці. URL: <http://www.ilo.org>
7. Сайт Міністерства закордонних справ в Україні. URL: <https://mfa.gov.ua/>
8. Сайт Міністерства аграрної політики України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
9. Сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/>
10. Сайт Організації економічного співробітництва і розвитку. URL: <http://www.oecd.org>
11. Сайт Представництва Європейської Комісії в Україні. URL: <https://www.euam-ukraine.eu/ua/eu-and-euam/>
12. Сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>
13. Сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
14. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
15. Єдиний державний реєстр Міжнародних організацій, членом яких є Україна. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/uchast-u-mizhnarodnih-organizacijah>